

3η ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕ ΕΚΠ 65 / 2008 – 09

Εδώ και πολλά χρόνια η εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει εισαχθεί διεθνώς στη σχολική εκπαίδευση (πρωτοβάθμια ή / και δευτεροβάθμια) με επιτυχία. Λειτουργεί σε πολλές χώρες, αλλά με διαφορετικούς τρόπους και διαφορετικά μοντέλα εκπαιδευτικού σχεδιασμού. Αλλού λειτουργεί ανεξάρτητα και αυτόνομα, αλλού μέσα σε εκπαιδευτικά σχήματα δια βίου εκπαίδευσης, αλλού σε συμπράξεις σχολικών μονάδων κ.α.

Σκεφθείτε το Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα πώς λειτουργεί και θεωρείστε ότι σας ζητείται να διατυπώσετε μια ολοκληρωμένη πρόταση (επιλέξτε την πρωτοβάθμια ή τη δευτεροβάθμια) προς το ΥΠΕΠΘ για εισαγωγή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στη σχολική εκπαίδευση.

Στην πρότασή σας θα πρέπει:

1. Να αιτιολογήσετε, τεκμηριώσετε και αναπτύξετε τους λόγους για τους οποίους η εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση μπορεί να εφαρμοστεί και να λειτουργήσει στην Ελλάδα.
2. Να προσδιορίσετε δύο φορείς που θα μπορούσαν να αναλάβουν την παροχή εξ αποστάσεως σχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα και να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας.
3. Να επιλέξετε δύο γνωστικά αντικείμενα, τα οποία θα μπορούσαν να διδαχτούν εξ αποστάσεως (ή **και** εξ αποστάσεως), να περιγράψετε συνοπτικά το εξ αποστάσεως περιεχόμενό τους και να αιτιολογήσετε τους λόγους για τους οποίους τα αντικείμενα αυτά είναι κατάλληλα για εξ αποστάσεως διδασκαλία.
4. Να περιγράψετε τις μορφές εκπαιδευτικού υλικού, τις οποίες θεωρείτε κατάλληλες για την εξ αποστάσεως διδασκαλία των συγκεκριμένων μαθημάτων
5. Να περιγράψετε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διδασκόντων

Η έκταση της εργασίας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 1200 λέξεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

ΑΝΟΙΚΤΗ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΕΚΠ65)

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ - ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Δρ. ΒΑΣΙΛΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΣΕΠ ΕΚΠ65

Ταχυδρ. Διευθ.: Λέπεδα, Ληξούρι, Τ.Κ.: 28200, ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

E-mail: vasalap@otenet.gr

Τηλ./Fax: 26710/94055 & 6937225472

ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΚΑΓΙΑΜΠΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (2008)

Α.Μ. : 57725

Κωδικός Τμήματος : 2008 ΕΚΠ65 ΑΘΗ2

08/03/2008

Ταχυδρ. Διευθ.: Φιλικής Εταιρείας & Ριζάρη 1, Τ.Κ.: 71307, Ηράκλειο – Κρήτης

E-mail: sek-her@otenet.grWeb Site: <http://www.electricallab.gr>

Τηλ./Fax: 2810/242750 οικίας & 2810/326005 Εργασίας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
1. Λόγοι Εφαρμογής και Λειτουργίας της εξΑΣΕ στην Ελλάδα	2
2. Φορείς παροχής της Σχολικής Εκπαίδευσης εξ Αποστάσεως	3
3. Γνωστικά Αντικείμενα της εξ Αποστάσεως Σχολικής Εκπαίδευσης	4
4. Μορφές Εκπαιδευτικού Υλικού	4
5. Τα Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά των Διδασκόντων	5
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	5
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	6

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εξ Αποστάσεως Σχολική Εκπαίδευση (εξΑΣΕ) αναφέρεται στην εκπαίδευση που παρέχεται από απόσταση σε επίπεδο πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και απευθύνεται σε άτομα σχολικής ηλικίας αλλά και σε ενήλικες που επιθυμούν να φοιτήσουν στις συγκεκριμένες βαθμίδες εκπαίδευσης. (Βασάλα, 2005α, σελ.54). Εδώ και πολλά χρόνια η εξΑΣΕ έχει εισαχθεί με επιτυχία διεθνώς σε πολλές χώρες (Γερμανία, ΗΠΑ, Νορβηγία, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Γαλλία) τόσο στην Πρωτοβάθμια όσο και στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. (Βασάλα, ο.π, σελ. 56).

Στην εργασία θα προσπαθήσουμε να δείξουμε μια ολοκληρωμένη πρόταση προς το ΥΠΕΠΘ, αναφορικά με την εισαγωγή της εξΑΣΕ σε επίπεδο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευση (ΔΕ), δίνοντας τους λόγους εφαρμογής και λειτουργίας της. Θα προσδιορίσουμε τους φορείς που μπορούν να αναλάβουν την εξΑΣΕ, επιλέγοντας 2 γνωστικά αντικείμενα με τα αντίστοιχα περιεχόμενά τους, που θα μπορούσαν να διδαχθούν. Τέλος θα περιγραφούν οι μορφές του εκπαιδευτικού υλικού και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διδασκόντων.

1. Λόγοι Εφαρμογής και Λειτουργίας της εξΑΣΕ στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα λόγοι εφαρμογής και λειτουργίας της εξΑΣΕ είναι οι ακόλουθοι:

Οι Μαθητές που κατοικούν σε περιοχές μακριά από τα αστικά κέντρα, όπως είναι οι απομονωμένες νησιωτικές, ορεινές περιοχές και δυσπρόσιτες περιοχές της Ελλάδας, (Βασάλα, ο.π., σελ. 57), έχουν σοβαρά προβλήματα μεταφοράς για την συγκέντρωσή τους στη σχολική μονάδα. Στην τοπική κοινότητα, οι κάτοικοι δεν απολαμβάνουν τα ίδια οφέλη και τις ίδιες ευκαιρίες με τους συνανθρώπους τους στα μεγάλα αστικά κέντρα, ενώμένος η εξΑΣΕ θα αποτελούσε λύση σε αυτήν την διάκριση. (Chatziplis, Vassala & Lionarakis, 2006). Επίσης μαθητές της ομογένειας που ζουν στο εξωτερικό και επιθυμούν να παρακολουθήσουν μαθήματα στην χώρα μας θα μπορούσαν να ενταχθούν σε αυτή την εκπαίδευση

Το Εκπαιδευτικό Σύστημα στο επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αδυνατεί να καλύψει εξ ολοκλήρου τις εκπαιδευτικές και μαθησιακές ανάγκες και ενδιαφέροντα των μαθητών. (Chatziplis, Vassala & Lionarakis, 2007). Οι μαθητές πολλές φορές επιθυμούν να διδαχθούν μαθήματα εκτός του αναλυτικού προγράμματος, δικής τους επιλογής επειδή τους «γεμίζουν», για ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και

εμπλουτισμού κάποιου πιθανόν χαρίσματος που διαθέτουν. (Βασάλα, ο.π., σελ. 58). Επίσης, θα μπορούσε να παρέχονται μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας για πρόσθετη διδακτική στήριξη εξ αποστάσεως με προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων και διαθεματικότητας. Επίσης με τη Συμπληρωματική εξΑΣΕ (Βασάλα, 2005β, σελ. 70) οι μαθητές θα επιλέγουν να μελετούν στον προσωπικό χώρο, χρόνο και ρυθμό που επιθυμούν και να αποφεύγουν την ταλαιπωρία και το κόστος των μετακινήσεων με το να αξιοποιούν το χρόνο τους δημιουργικά και εποικοδομητικά.

Ενήλικες (εργαζόμενοι) που δεν κατάφεραν να ολοκληρώσουν την σχολική Εκπαίδευση, πρέπει το εκπαιδευτικό σύστημα να τους δώσει μια δεύτερη ευκαιρία με την μέθοδο της εξ Αποστάσεως εκπαίδευσης. Το ίδιο ισχύει για τα άτομα-μαθητές με μονογονεϊκή ιδιότητα, που εμποδίζονται για διάφορους λόγους να προσέλθουν στο σχολείο και Γυναίκες που εγκυμονούν. (Βασάλα, 2005α, σελ. 59).

Ανάγκη επίσης την εξΑΣΕ έχουν, (Βασάλα, 2005α, σελ. 58), ανήλικοι που συχνά μετακινούνται και δεν έχουν μόνιμο τόπο διαμονής λόγο ασχολίας των γονέων τους, (πλανόδιοι ή νομάδες), ή που έχουν κινητικά προβλήματα ή που νοσηλεύονται σε κάποιο νοσοκομείο (ή στο σπίτι τους) ή αντιμετωπίζουν ψυχολογικά προβλήματα ή εμπλέκονται σε αθλητικές δραστηριότητες.

2. Φορείς παροχής της Σχολικής Εκπαίδευσης εξ Αποστάσεως

Η εγκύκλιος 117302/Γ7/19-10-2007 του ΥΠ.Ε.Π.Θ. περί «Συνεργασίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ με άλλους φορείς» προβλέπει ότι «Προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων μπορούν να υλοποιηθούν...στα πλαίσια οποιουδήποτε προγράμματος εγκεκριμένης συνεργασίας του ΥΠ.Ε.Π.Θ. με άλλους κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς φορείς, δημόσιους οργανισμούς, φορείς τοπικής ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, Α.Ε.Ι. κ.ά, οι οποίοι μπορούν με τα δικά τους μέσα να στηρίξουν το έργο των εκπαιδευτικών των σχολείων καθώς επίσης και στα πλαίσια υλοποίησης προγραμμάτων διεθνών συνεργασιών.»

Επομένως, θα μπορούσαν να αναλάβουν, αφού πιστοποιηθούν από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για την παροχή εξΑΣΕ (Βασάλα, 2005γ, σελ. 64), οι παρακάτω φορείς, οι οποίοι έχουν την εμπειρία σε εκπαιδευτικά και οργανωτικά σχήματα - θέματα:

A. Επιστημονικές Ενώσεις σχετικές με το αντικείμενο εκπαίδευσης, όπως είναι η Ένωση Ελλήνων Φυσικών και

B. Ενώσεις Σχολείων όπως Δημόσια ή Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια. προτείνοντας το Κολλέγιο Αθηνών.

3. Γνωστικά Αντικείμενα της εξ Αποστάσεως Σχολικής Εκπαίδευσης

Τα γνωστικά αντικείμενα που θα μπορούσαν να διδαχθούν στην εξΑΣΕ με τα αντίστοιχα περιεχόμενά τους είναι:

A. Περιβάλλον & Αγροτουρισμός. Το μάθημα θα παρέχει κάθε μορφής υπηρεσία αγροτουρισμού, οικολογικού τουρισμού και οικο-αγρο-τουρισμού. Κάθε μαθητής γεωγραφικά απομονωμένος από τα αστικά κέντρα θα μπορεί να εκπαιδευθεί εξ αποστάσεως, συμβάλλοντας στην αποκεντροτικότητα, ώστε να εφαρμόζει παραδοσιακές και οικολογικές μεθόδους καλλιέργειας φυτών, εκτροφής των ζώων, παρασκευάζοντας και συσκευάζοντας παραδοσιακά αγροτικά προϊόντα σε επίπεδο οικοτεχνίας ή βιοτεχνίας και να παρέχει υπηρεσίες σε καταλύματα αγροτουριστικής μορφής. (Π.Ι., 2009)

B. Πρώτες Βοήθειες. Θα παρέχεται εκπαίδευση εξ αποστάσεως σε βασικές γνώσεις και τεχνικές τις οποίες θα πρέπει να προσφέρουν οι μαθητές σε έναν άνθρωπο που έχει τραυματιστεί ή έχει πάθει κάποιο ατύχημα ώσπου να του δοθεί μια Ιατρική ή Νοσοκομειακή φροντίδα. Επειδή για τις απομακρυσμένες περιοχές το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί πολλές φορές είναι μεγάλο η γνώση των πρώτων βοηθειών μπορεί να σώσει και την ζωή κάποιου συνανθρώπου μας. (ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ.Ε.Π.Θ., 85026/Γ2/30-07-2007, σελ.54)

4. Μορφές Εκπαιδευτικού Υλικού

Οι Μορφές του Εκπαιδευτικού Υλικού (Ματραλής, 1998α, σελ.52-54) για την εξ Αποστάσεως διδασκαλία των παραπάνω μαθημάτων θα είναι:

Έντυπο Υλικό με Βιβλία και Εγχειρίδια κατάλληλα διαμορφωμένα για εξΑΣΕ όπου θα συνοδεύονται με τις αντίστοιχες οδηγίες μελέτης.

Οπτικο-ακουστικό και Λογισμικό (πληροφορικό) υλικό με Τηλεοπτικές Εκπομπές, Εκπαιδευτικές Ταινίες σε DVD ή CD-ROM, Προγράμματα Εκπαίδευσης με Ηλεκτρονικό Υπολογιστή και Ψηφιακά Κείμενα (doc, pdf).

Επίσης στην Ελλάδα η Εκπαιδευτική (Ραδιο) Τηλεόραση της Ε.Ρ.Τ. (<http://eductv.ert.gr>), η οποία προβάλλει «περισσότερες από 600 μορφωτικές και

εκπαιδευτικές εκπομπές κάθε χρόνο» και οι οποίες αποτελούν «μια εναλλακτική, οπτικ-οακουστική εκπαιδευτική πρόταση για τους μαθητές ... της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» θα μπορούσε να βοηθήσει στη συστηματική εμπλοκή της με το υλικό της, στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της τηλεόρασης. Τέλος ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει επιμέρους θέματα αυτών των εκπομπών για μελέτες περίπτωσης. (Βασάλα, 2005β, σελ. 71 & 72)

5. Τα Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά των Διδασκόντων

Δεδομένου ότι η εξΑΣΕ μπορεί να έχει ως αποδέκτες και μαθητές Ενήλικους (Δια βίου εκπαίδευση) ανεξαρτήτως κοινωνικο-πολιτισμικού επιπέδου (Rogers A., 1999, σελ.85), οι Διδάσκοντες, Εκπαιδευτικοί της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που θέλουν να διδάξουν σε αυτά τα τμήματα θα πρέπει να έχουν όλα τα χαρακτηριστικά και τις απαραίτητες Πιστοποιημένες γνώσεις τόσο για την εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση όσο και των χαρακτηριστικών μάθησης των Ενηλίκων (Εκπαιδευτές Ενηλίκων). Επομένως ο κάθε Διδάσκοντας πρέπει να είναι Καθοδηγητικός, Εμπνηχτικός, Υποστηρικτικός, Αλληλεπιδραστικός, Προσιτός Σύμβουλος, (Ματραλής, 1998β, σελ.42), και οφείλει να στοχεύει στην προώθηση της προσωπικής ανάπτυξης, στη διεύρυνση του πεδίου επιλογών, στην ενίσχυση της αυτονομίας, στην καλλιέργεια της αυτοπεποίθησης, στην ανάπτυξη της αίσθησης προοπτικής των εκπαιδευόμενων. (Rogers, ο.π., σελ.60-63).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην εργασία αυτή επιχειρήθηκε μια προσπάθεια ώστε να δοθεί μια πρόταση προς το ΥΠΕΠΘ για την εφαρμογή και λειτουργία εξΑΣΕ σε επίπεδο Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προτείνοντας δύο φορείς (Επιστημονική Ενωση Ελλήνων Φυσικών, Κολλέγιο Αθηνών) που μπορούν να αναλάβουν την παροχή αυτή.

Επίσης επιλέξαμε 2 γνωστικά αντικείμενα (Περιβάλλον - Αγροτουρισμός και Πρώτες Βοήθειες) που θα μπορούσαν να διδαχθούν στα πλαίσια της εξΑΣΕ. Προτείνουμε ως μορφές εκπαιδευτικού υλικού το Έντυπο Υλικό, το Οπτικο-ακουστικό και Λογισμικό (πληροφορικό) υλικό και την εκπαιδευτική τηλεόραση.

Τέλος περιγράψαμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαδασκόντων που εκτός των παιδαγωγικών πρέπει να γνωρίζουν και τα χαρακτηριστικά των πιθανών ενηλίκων μαθητών τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Chatziplis, P., Vassala, P. & Lionarakis, A. (2007). *Distance Learning in Secondary Education: Εξ αποστάσεως Μάθηση στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*. Ανοικτή Εκπαίδευση, 5, σελ. 14-36.
- Chatziplis, P., Vassala, P. & Lionarakis, A. (2006). *Supplementary Distance Learning in Secondary Education in Anadolu University (Ed.), 2nd International Open and Distance Learning (IODL) Symposium. Lifelong Open and Flexible Learning in the Globalized World*. 13-15 September 2006. Anadolu University, pp 189-202.
- Rogers A., (1999). *Η Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠ.Ε.Π.Θ., 85026/Γ2/30-07-2007. ΜΑΘΗΜΑ : «ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ». Στο *Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Τομέα Υγείας Πρόνοιας της Β΄ Τάξης ΕΠΑ.Λ.* Με υπουργό: Μαριέττα Γιαννάκου. Διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο: http://www.yperph.gr/docs/aps_ygeias_b_epal.doc (22/2/2008).
- Βασάλα, Π., (2005α). Η Εξέλιξη της Εξ Αποστάσεως Σχολικής Εκπαίδευσης. Στο: Π. Βασάλα, Ι. Γκιόσος, Μ. Κουτσούμπα, Α. Λιοναράκης (Επιμ.), Μ. Ξένος, Χ. Παναγιωτακόπουλος, *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές*. Πάτρα: ΕΑΠ.
- Βασάλα, Π., (2005β). Συμπληρωματική εξ Αποστάσεως Σχολική Εκπαίδευση. Στο: Π. Βασάλα, Ι. Γκιόσος, Μ. Κουτσούμπα, Α. Λιοναράκης (Επιμ.), Μ. Ξένος, Χ. Παναγιωτακόπουλος, *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές*. Πάτρα: ΕΑΠ.
- Βασάλα, Π., (2005γ). Εκπαιδευτικοί Οργανισμοί. Στο: Π. Βασάλα, Ι. Γκιόσος, Μ. Κουτσούμπα, Α. Λιοναράκης (Επιμ.), Μ. Ξένος, Χ. Παναγιωτακόπουλος, *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές Εφαρμογές*. Πάτρα: ΕΑΠ.
- Εγκύκλιος 117302/Γ7/19-10-2007 του ΥΠ.Ε.Π.Θ. Συνεργασίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ με άλλους φορείς, Στο: *Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων: Αγωγής Σταδιοδρομίας, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών θεμάτων, Comenius- Leonardo da Vinci και eTwinning*. Ο ειδικός Γραμματέας: Κωνσταντίνος Ράμμος. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Ματραλής, Χ., (1998α). Μορφές του Εκπαιδευτικού Υλικού. Στο: Δ. Βεργίδης, Α. Λιοναράκης, Α. Λυκουργιώτης, Β. Μακράκης, & Χ. Ματραλής, *Ανοικτή και εξ*

Αποστάσεως Εκπαίδευση: Θεσμοί και Λειτουργίες. Τόμος Α. (σελ. 52-54) Πάτρα: ΕΑΠ.

Ματραλής, Χ., (1998β). Εκπαίδευση από Απόσταση – Πόσο “Απομακρυσμένος” είναι ο σπουδαστής από τον καθηγητή του στην εκπαίδευση από απόσταση; Τι είδους “Απόσταση” τους χωρίζει; Στο: Δ. Βεργίδης, Α. Λιοναράκης, Α. Λυκουργιώτης, Β. Μακράκης, & Χ. Ματραλής, *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: Θεσμοί και Λειτουργίες*. Τόμος Α. (σελ. 42) Πάτρα: ΕΑΠ.

ΠΙ (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο). Λήψη Φεβρουάριος, 22, 2009, από:

http://www.pi-schools.gr/lessons/tee/agricultural/perivallontos_agrotourismou.php